

Jaarverslag

Juli 2009/Juni 2010

Silent Work

Report of the Silent Work project, July 2009 - June 2010

DE STICHTING SILENT WORK richt zich op de vergeten kinderen van Afrika. Zij ondersteunt kleinschalige lokale initiatieven.

De stichting Silent Work is onafhankelijk en niet gebonden aan een specifieke levensbeschouwing. Silent Work steunt initiatieven op het gebied van veiligheid, schoon drinkwater, voedsel (landbouw, veeteelt en visserij), medische hulp, scholing en onderdak. Waar mogelijk ondersteunt de stichting duurzame projecten waarin jongeren een beroepsopleiding kunnen krijgen. Silent Work ondersteunt tevens hulp bij traumaverwerking. De zorg voor veiligheid en een betere toekomst voor de dove en/of gehandicapte kinderen is een belangrijke prioriteit.

Silent Work is een initiatief van Wiljo Woodi Oosterom. Zij bouwt samen met Demba Abou Bah de contacten op met de mensen in de gebieden waar de lokale bevolking om ondersteuning vraagt en zij onderhoudt deze samenwerkingsrelaties. De stichting probeert de middelen in te zamelen die nodig zijn om de projecten te kunnen realiseren. Alle projectaanvragen worden getoetst aan de doelstelling van de stichting.

Slechts een minimaal bedrag wordt besteed aan kantoorkosten. De stichting doet jaarlijks verslag van de activiteiten. De bestuursleden zetten zich op vrijwillige basis in voor Silent Work.

Het bestuur van de stichting Silent Work wordt gevormd door:

Wiljo Woodi Oosterom, voorzitter

Barbara Ederveen-Winkler, secretaris

Kenneth Kruydenhof, penningmeester

Yvette Boonstra-van Veen, lid

Margreet de Boer-Kwakman, lid

BARBARA EDERVEEN-WINKLER vertegenwoordigt naast haar functie als secretaris, Silent Work op de Wilde Ganzen en NCDO contactdagen, is contactpersoon voor het Liliane fonds en geeft voorlichting op scholen. Zij is werkzaam bij de afdeling Opleiding en Training van Spirit voor Jeugd en Opvoedhulp in de stadsregio Amsterdam (voormalig Sociaal-agogisch Centrum Het Burgerweeshuis en stichting Amstelslad Jeugdzorg).

KENNETH KRUIJDENHOF is afgestudeerd fiscaal recht UvA. Hij is werkzaam voor het ministerie van financiën als fiscalist (winst)

Sinds 2002 is hij penningmeester van Stichting Silent Work . Hij is medeverantwoordelijke projecten Mauritanië en is juridisch adviseur en draagt zorg voor contracten en overeenkomsten.

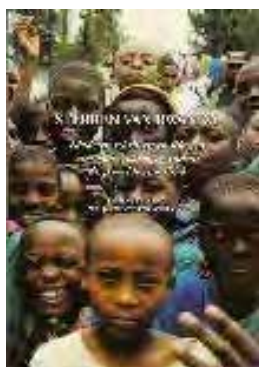
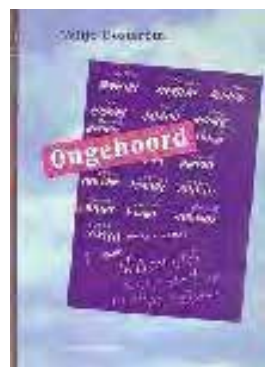
YVETTE BOONSTRA-VAN VEEN is moeder van twee zonen en heeft naast haar drukke gezinsleven twee banen: communicatiebegeleider voor Odion (voor dove mensen met een verstandelijke beperking). Binnen Silent Work draagt zij samen met Wiljo Woodi Oosterom zorg voor powerpoints voor lezingen en werken zij aan een aanvankelijk leesmethode voor Afrika en zorgt voor visualisatie materiaal aangepast voor afrika omdat de plaatjes van Nederland totaal ongeschikt zijn voor Afrika.. Als Wiljo Woodi Oosterom in afrika is, is zij de vraagbaak en de "persoonlijke assistent" .

Verder verzorgt zij samen met Margreet de Boer de voorraad aan folders, kaarten, contactkaartjes, jaarverslagen en andere brochures.

MARGREET DE BOER is visualisatie medewerker. Zij maakt beeldverhalen, pictogrammen, bewerkt foto's. Zij gebruikt deze kennis voor Silent Work om tekeningen, folders e.d. te maken. Assisteert bij vele zaken waarvoor haar kennis van informatica en de mogelijkheden daarvan onontbeerlijk zijn.

Wiljo is samen met haar man Cor Oosterom bijna 25 jaar verbonden geweest aan het Sociaal-agogisch Centrum Het Burgerweeshuis in Amsterdam als gezinshuisouders. Zij hebben samen 18 kinderen grootgebracht, van wie enkelen doof en een verstandelijke beperking hebben. Wiljo heeft een communicatiemethode ontwikkeld (onder meer door middel van visualisatie, gecombineerd met eenvoudige gebarentaal en beeldverhalen) waardoor de belevingswereld van de kinderen uitgebreid werd en hun mogelijkheden groeiden om relaties met elkaar en de buitenwereld aan te gaan. Zij ontwikkelden dit gezinshuis verder tot een Boerderijproject met een werk-/leerprogramma, waar tot op de dag van vandaag een groep dove en/of communicatief en verstandelijk gehandicapten een werkplek vindt in de bakkerij, kaasmakerij, spinnerij en weverij, tuinbouw, dierenverzorging en timmerwerkplaats. Zij is vele jaren werkzaam geweest als communicatiespecialist bij Effatha; momenteel is zij intensief betrokken bij Deafnet, Center of Knowledge voor Afrika. Deze organisatie brengt ontmoeting, ondersteuning en kennisuitwisseling tot stand voor de dove mensen in Afrika. 39 Afrikaanse landen zijn inmiddels aangesloten.

Wiljo heeft de volgende boeken op haar naam staan: Ongehoord (over een van haar dove kinderen) en Gedrag bij voorbeeld samen met Jan van Lieshout, (over de werkwijze op De Boerderij). Van Gedrag bij voorbeeld is een Frans en Engelse vertaling gemaakt met een apart hoofdstuk voor Afrika. De teksten en tekeningen die kinderen in Rwanda over hun ervaringen tijdens de genocide aan haar hebben gegeven heeft zij bijeengebracht en in vier talen uitgegeven: Sterren van Rwanda. In 2005 is bij de Wereldbibliotheek Wiljo's eerste roman over Afrika uitgekomen: Kleur bekennen. Deze roman brengt ons op een geheel eigen wijze dichterbij het dagelijks leven in Afrika en beschrijft het proces van een vrouw die zich langzaam maar zeker en met pijn en moeite aan Afrika gewonnen geeft. Wiljo's tweede roman Een sluier van zand verschijnt voorjaar 2011. Van Kleur bekennen is de tweede druk verschenen. Niets is wat het lijkt... In deze publicatie beschrijft zij hoe Silent Work in Afrika te werk gaat en geeft zij door de rijke beelden een kijkje in het leven van de Afrikanen in Mauritanië, Senegal en Rwanda. Redactie: Annemieke Huisingsh. Vormgeving: Yvette Boonstra.

gelijks leven in Afrika en beschrijft het proces van een vrouw die zich langzaam maar zeker en met pijn en moeite aan Afrika gewonnen geeft. Wiljo's tweede roman Een sluier van zand verschijnt voorjaar 2011. Van Kleur bekennen is de tweede druk verschenen. Niets is wat het lijkt... In deze publicatie beschrijft zij hoe Silent Work in Afrika te werk gaat en geeft zij door de rijke beelden een kijkje in het leven van de Afrikanen in Mauritanië, Senegal en Rwanda. Redactie: Annemieke Huisingsh. Vormgeving: Yvette Boonstra.

DEMBA ABOU BA is afkomstig uit Mauritanië en werkt en woont vier maanden van het jaar in Nederland. Hij werkt mee in de ontwikkeling en voorbereiding van de projecten in Senegal en Mauritanië, geeft samen met Wiljo Woodi leiding aan de projecten en verleent bemiddeling bij problemen. Daarnaast is hij intermediair in Mauritanië voor aanvragen voor kinderen met een handicap bij het Liliane-fonds (hulpmiddelen, operaties en onderwijs).

ABDOU DJIBBA is contactpersoon voor Silent Work in Senegal en Mauritanië. Hij bezoekt regelmatig de projecten, brengt verslag uit, voert financiële verplichtingen uit, koopt materialen in voor de projecten, houdt Silent Work op de hoogte van de vorderingen en de eventuele problemen. Als Wiljo Woodi in Afrika is treedt hij op als tolk bij de bijeenkomsten met de projecten naar de Afrikaanse taal (o.a. Wolof en Jola).

MADM DIAKETI beheert Maison des Sourds, zorgt voor de onderlinge communicatie, assisteert doven bij contact met de buitenwereld, bijv. de overheid en is belast met de financiële administratie.

OUMAR GUISSÉE is meteorologisch deskundige. Hij is aanspreekpunt en vertrouwenspersoon in Nouakchott, Mauritanië. Hij maakt papieren en formaliteiten in orde, houdt contact met de landelijke overheid. Ook hij treedt op als tolk naar de Afrikaanse taal (Pulaar) en naar het Arabisch.

AMADOU DITJANI is hoofd van de school en wijze man (wethouder) voor de regio in Mauritanië. Coördineert de projecten in de dorpen. Houdt contact met de plaatselijke en regionale overheid.

ABDOULAYHI SY is coördinator van de waterprojecten in Mauritanië.

SI. SOULEMAN is contactpersoon in de Sahara voor de (ex-)slavendorpen. Hij bezoekt regelmatig de projecten, onderzoekt aanvragen, begeleidt mensen die medische zorg nodig hebben en brengt verslag uit.

CODOU DIOP geeft in Sokone (Senegal) leiding aan een informaticacentrum voor scholieren, meisjes en vrouwen; tevens zet zij zich in voor betere, gelijkwaardige omstandigheden voor vrouwen.

OUSMAN TABO gaat in Touba Coute (Senegal) leiding geven aan een informaticacentrum en aan een expositie- en verkoopruimte van kunstzinnige en ambachtelijke producten vervaardigd in verschillende Afrikaanse landen. Daarnaast zorgt hij voor onderhoud en reparatie van het gehele computernetwerk van Silent Work.

SOKHNA BA, is president van de vrouwenvereniging van Pulli Fulbe en Tjiiënt (Senegal); zij is de oprichter en begeleider van het activiteitencentrum in de regio Fass Boye.

EUGENE MURENZI, is R.K. priester in Mushubati (Rwanda), hij werkt mee aan de ontwikkeling en voorbereiding van projecten, is coördinator van Komera, de door Silent Work gestarte gezinshuizen en leslokalen voor een leer/werkproject voor doven en of verstandelijk gehandicapte kinderen en beheert de financiën en brengt regelmatig verslag uit. Ook hij treedt op als tolk voor Wiljo Woodi, in dit geval naar Kinyarwanda.

JOHN PAUL RUTAKISHA, R.K. priester in Busasamana (Rwanda), ook hij werkt mee aan de ontwikkeling en voorbereiding van projecten, coördineert en begeleidt de projecten in de regio Gisenyi Rwanda, beheert de financiën en brengt regelmatig verslag uit. Ook hij treedt op als tolk voor Wiljo Woodi, naar Kinyarwanda.

LEONTIA KABAKANYE heeft de dagelijkse verantwoordelijkheid voor Komera Mushubati (Rwanda). Zij geeft persoonlijk leiding aan het batikproject voor dove getraumatiseerde meisjes. Zij is ook actief in het gebruik van visualisatie en draagt dat ook uit naar andere organisatie's.

Foto Leontia

Tevens is er een groeiend aantal medewerkers in Mauritanië en Senegal werkzaam voor projecten van Silent Work op het gebied van hydrologie, agricultuur, speciaal onderwijs en in de bouw. Een bijzondere groep wordt gevormd door vijf opgeleide trainers die leerkrachten en dovenorganisaties in verschillende Afrikaanse landen ondersteunen bij het geven van onderwijs aan dove kinderen, alfabetisering van jong volwassenen en gebarentaal.

DE NGO (NON GOUVERNEMENTELE ORGANISATIE) VOOR WEST-AFRIKA: SILENT WORK WEST-AFRIKA:

Silent Work heeft een ONG-Antenne, waarmee Silent Work West-Afrika officieel is erkend en geregistreerd. Het bestuur en de leden bestaan volledig uit Afrikanen uit de betreffende gebieden. Deze stichting is dus nu de samenwerkingspartner van Silent Work Nederland. Door hen worden dorpsvergaderingen georganiseerd, zij leggen de contacten met de ministeries, zij onderzoeken de ideeën voor nieuwe projecten die bewoners inbrengen, zij toetsen deze op haalbaarheid en deskundigheid.

In het afgelopen jaar is voor de ministeries in Mauritanië een volledig verslag geschreven van alle projecten van 1995 – 2010 in dit land.

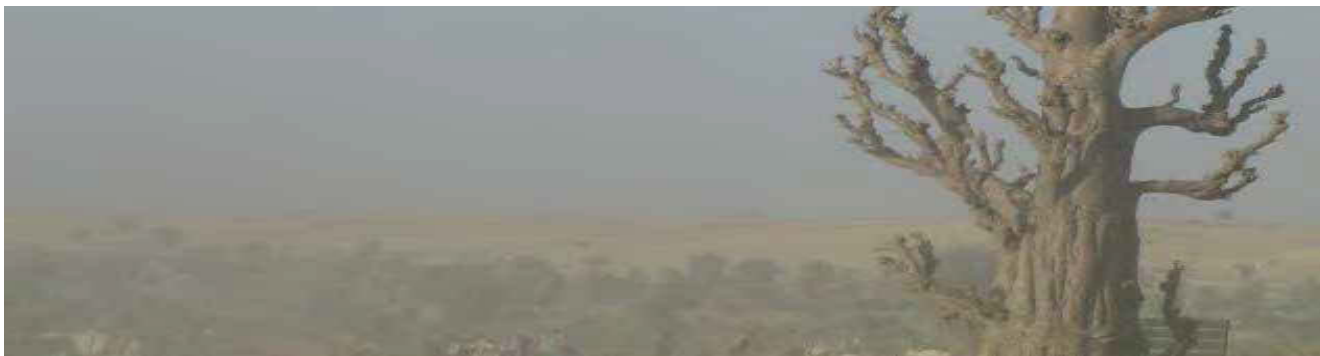
HOE IS DE WERKWIJZE VAN SILENT WORK

Silent Work en haar medewerkers hebben hun eigen manier van werken in Afrika ontwikkeld vanuit de volgende uitgangspunten:

- Alle mensen en (dus) alle kinderen hebben recht op zelfstandigheid, op onafhankelijkheid van anderen om hun dagelijks leven te leiden binnen welk verband dan ook: familie, groep of kraal. De basisvoorwaarden hiervoor zijn: vrede, veiligheid, voeding, kleding, onderdak, onderwijs en gezondheidszorg.
- Ieder mens en (dus) ieder kind is de moeite waard. Vanuit het individuele bouwen we aan 'het mondiale'.
- Iedere succesvolle vorm van samenwerking is gebaseerd op wederzijds vertrouwen en vriendschap. Op elkaar over een weer kunnen geven, op samen ondernemen.
- Als aan de basisvoorwaarden is voldaan, wordt gezamenlijk gewerkt aan de opbouw van een zelfstandige en winstgevende economie.
- Samen met de lokale bevolking o.a. door middel van visualisatie wordt gewerkt aan traumaverwerking van zeer ernstige oorlogsbeleving van kinderen.

(zie voor een uitgebreide beschrijving: Niets is wat het lijkt, de werkwijze van Silent Work).

MAURITANIË

PROJECTEN IN DE HOOFDSTAD

DE LEER-, WERK- EN ONTMOETINGSPLEK VOOR DOVE JONG-VOLWASSENEN: **MAISON DES SOURDS**

In Nouakchott heeft Maison des Sourds zich verder ontwikkeld.

Madm Diaketi heeft sinds januari 2010 de leiding hierover gekregen. Zij coördineert en organiseert de diverse activiteiten. Zij houdt contact met andere organisaties voor mensen met een handicap en heeft contacten met onderwijsinstellingen en met de overheid voor subsidies. Tevens draagt zij zorg voor de financiële administratie.

Er is gestart met een alfabetiseringsprogramma voor dove jong volwassenen.

Gebarencursussen zijn gegeven aan leerkrachten van dovenscholen en aan trainers in gebarentaal is een eerste tolkencursus aangeboden. Een brochure is ontwikkeld voor horende mensen met basisprincipes over een goede manier van communiceren met dove mensen.

Wij (Silent Work) hebben beslag kunnen leggen op de tijd van Francois Manga uit Senegal. Hij heeft jaren ervaring in het onderwijs aan dove kinderen en in het geven van gebarentrainingen. Hij is bereid de hitte, het stof en het zand te trotseren om naar Mauritanië te komen. Het gezelschap cursisten is gemêleerd.

Verschillende beroepsgroepen nemen deel aan de training, waaronder leerkrachten, bestuursleden van dovenorganisaties, een arts, werknemers in de dovenwereld, en enkele medewerkers van Silent Work. Totaal 18 personen. Zij komen uit verschillende delen van Mauritanië en uit Senegal. De voertaal van de training is Frans, maar er wordt door de Silent Work medewerkers vertaald in het Arabisch en in lokale talen.

Acht studenten willen starten of zijn kort geleden gestart met hulp van Silent Work met een klas voor dove kinderen in hun regio. Mauritanië is 30 keer zo groot als Nederland en er wonen maar 3.500.000 mensen. Er zijn weinig wegen en het bestaat grotendeels uit zand. Dus de afstanden zijn enorm, de wegen slecht en moeilijk begaanbaar. De zandduinen verplaatsen zich tijdens de zandstormen. Daardoor is er weinig contact tussen de regio's onderling. Zo'n ontmoeting vanuit verschillende uithoeken van Mauritanië en verschillende rassen samen voor eenzelfde doel is op zich al heel bijzonder.

De training duurt tien volle dagen met een vrije vrijdag ertussen om iedereen tijd en gelegenheid te geven de moskee te bezoeken.

De dagelijkse gebeden doen zij samen met de dove mensen van Maison des Sourds voor het centrum. In een door ons gebouwd open moskeetje.

De studenten worden getest op niveau van gebarenkennis en daarna in groepjes ingedeeld, zodat er op niveau gewerkt kan worden. Een dove assistent zorgt ervoor dat de gebaren zuiver en mooi gemaakt worden en neemt soms een student apart om dit te oefenen.

Er is een wensenlijst van gebaren gemaakt door de studenten. Waaraan iedere dag een uurtje wordt besteed. Verder worden de volgende thema's behandeld:

Eten en drinken, aangepast aan de cultuur van de studenten. Familie, gezondheid, onderwijs en religie.

De dovenschool wordt bezocht en er wordt door de studenten een proefles gegeven op deze school. Het is mooi om te zien dat de dove kinderen de stamgenoten direct herkennen en hun verbazing tonen over de gebarenkennis. Er wordt een wedstrijd gehouden wie van de studenten de beste en mooiste gebaren maken. De kinderen kiezen onverdeeld voor hun eigen stamgenoten tot grote hilariteit van de studenten.

Aan het einde van de tien dagen is een examen afgenomen waaraan een verslagje is verbonden. Er is weinig verzuim geweest en de groep is hecht

aan het einde van de cursus. Er worden telefoonnummers uitgewisseld en afspraken voor contact gemaakt.

Een winkel is ingericht met producten die gemaakt zijn door de dove timmermannen, kunstenaars en kleermakers.

Op de website van het Ministerie van sociale zaken heeft Maison des Sourds ruimte gekregen om reclame te maken voor hun producten. Zo worden aan mensen van de ministeries en ambassades bijvoorbeeld schilderijen, tafels, stoelen en krukjes en kleding verkocht.

BEROEPSOPLEIDINGEN VOOR DOVE MENSEN IN NOUAKCHOTT

De eerste groepen van de opleiding tot kleermaker, batikker, art designer en timmerman op deze dovenschool hebben hun derde en laatste leerjaar afgerond. 3 x 16 leerlingen hebben eind juni hun certificaat gekregen.

De informatica-opleiding is een jaar uitgesteld. Eerst volgt een dove leerkracht dit jaar een studie in informatica in Marokko. Hij hoopt volgend jaar deze opleiding te gaan geven.

DE TOYOTA TRUCK

Zes jaar geleden heeft Silent Work de Toyota truck mogen aanschaffen. Deze truck maakt tropenjaren, hij is het klokje twee keer rond geweest (200.000 km.) en dit jaar was hij toe aan een grote onderhoudsbeurt. In maart 2009 hadden wij zes nieuwe banden in Mauritanië gekocht en om de wielen gelegd. Binnen twee maanden viel het profiel van de banden. Het bleek dat het gebruikelijk is in Mauritanië om het profiel op de banden te plakken. Door ons intensief gebruik en de hitte in de Sahara viel dit opgeplakte profiel van de banden af. Nu hebben we toch maar zes nieuwe banden uit Nederland laten komen tegelijk met de zonnepanelen. Want zonder een dergelijke auto is ons werk in Mauritanië en zeker in de Sahara niet mogelijk. De garagist heeft wel aangegeven dat het einde van het leven van de Toyota in zicht is.

Projecten ver van de asfaltweg

HAYMADATT WATERPROJECT

De wel, de watertoren en het netwerk van pijpen, fonteinen, wateraansluitingen, het pomphuis en de woning voor de pompist zijn gerealiseerd. Het geheel is nu twee en een half jaar in bedrijf en voorziet alle dorpsbewoners van schoon water. In januari 2010 is dit project uitgebreid met zonne-energie. Dagelijks wordt tussen de 80.000 en 100.000 liter water door zonne-energie opgepompt. Hiervoor is een speciale commissie samengesteld. Een vakman die zijn opleiding heeft gekregen in Dabbé, is aangesteld als beheerder van het waterpompstation. De watercommissie bestaat uit een financieel verantwoordelijke, een algemeen verantwoordelijke en een technisch verantwoordelijke. De commissie is uitgebreid met een boekhouder en een wateropmeter.

De eindverantwoordelijkheid voor het waterproject ligt bij Silent Work West-Afrika. Alle bewoners betalen naar draagkracht een bijdrage per liter voor het water. De landbouwers betalen per 1000 liter een bedrag voor het bevoeien van 3 hectare landbouwgrond. De opbrengst hieruit dient voor alle salarissen, ook wordt een deel gereserveerd voor reparatie en vervanging en een deel gaat naar andere projecten binnen het dorp.

DABBÉ ZONNE-ENERGIE

Het waterproject van Dabbé is voorzien van 75 zonnepanelen, waardoor dagelijks 150.000 – 200.000 liter water wordt opgepompt.

In juni 2009, vier maanden na de installatie van de zonnepanelen, traden er elektrotechnische problemen op met het oppompen van de zonne-energie. Met de inmiddels opgedane kennis is geprobeerd de problemen zelf op te lossen, maar er bleek iets mis te zijn met het moederbord, waardoor ook contact met de leverancier noodzakelijk was. De installateur had geadviseerd de generator te verkopen. Het dorp had besloten dit niet te doen en dit kwam dus goed van pas. Na drie weken is er een nieuw moederbord geïnstalleerd en met hulp van

de generator zijn deze drie weken overbrugd.

Een tweede probleem deed zich voor in december 2009. Na onderzoek bleek dat de pomp in de schacht was losgeschoten. Met lokale deskundigheid hebben we de pomp uit de schacht kunnen opdiepen (115 meter diep) en hem met een dubbel ophangstelsel weer teruggeplaatst. Zo zou bij een breuk de pomp niet opnieuw losschieten. Dit probleem was groter dan het vorige, omdat het dorp de drie weken dat de reparatie duurde zonder water zat. Dit is opgelost door met ezel en wagen drinkwater uit Haymedatt te halen. De dorpingen hebben 's morgens vroeg en 's avonds met bakken water de landbouwgrond bevoeid, zodat de oogst niet verloren ging.

AGRICULTUURPROJECT DABBÉ

45 families werken in het agricultuurproject. Zij hebben een gemiddelde opbrengst door de verkoop van de producten van 35 euro per maand per familie. Dit is ongeveer de helft van het gezinsinkomen. Zij krijgen een goede prijs voor hun producten, omdat 90 % van alle groenten in Mauritanië geïmporteerd moet worden.

INFORMATICAPROJECT IN DABBÉ

Dit project zou geïnstalleerd worden op het terrein van de school. Twee lokalen zijn naast het schoolgebouw gebouwd: één voor het informaticaproject en één als naai-atelier voor vrouwen. Vorig jaar zijn deze voorzien van zonnepanelen. In maart 2010 waren tegelijk met de zonnepanelen voor een ander waterproject negen computers aangekomen. Deze wilde men installeren in het internetlokaal. De hakim, het hoofd van de regio, was van mening dat de computers geschonken moesten worden aan de school. De bewoners wilden dat het internetlokaal voor alle bewoners van hun dorp en omliggende dorpen toegankelijk zou zijn. De hakim stelde toen voor om de computers in zijn bureau te plaatsen. Maar daarmee zou de toegankelijkheid nog meer beperkt zijn. Om verdere problemen te voorkomen zijn wij onmiddellijk begonnen met de bouw van twee

lokalen op particuliere grond. Binnen vier weken kon het informaticalokaal van start gaan. Uit de financiële opbrengsten van het water door zonne-energie is een docent aangetrokken die aan scholieren, jong volwassenen en ouderen scholing geeft in informatica. Ook de werknemers van de hakim maken hiervan gebruik. Het centrum wordt druk bezocht voor gebruik van de computer en het maken van kopieën. Ook kan men hier brieven en formulieren laten voorlezen, schrijven en/of vertalen. Voorheen moest men 600 kilometer rijden voor internetgebruik.

NAAI-ATELIER VOOR VROUWEN

Het tweede lokaal, grenzend aan het internetlokaal, is ook voorzien van elektriciteit op zonne-energie en beschikt nu over vijf elektrische naaimachines. Twee dagen per week wordt er een opleiding kleermaker gegeven en twee dagen per week een opleiding batikken. Deze salarissen en kosten worden betaald uit de opbrengsten van het water.

KARATECLUB VAN M'BAGNE

Zowel jongens als meisjes trainen sinds drie jaar wekelijks ongeveer 50 kinderen tussen de 4 en de 20 jaar uit M'Bagne en omgeving. Silent Work heeft hen voorzien van kostuums die gemaakt zijn in een naai-atelier dat opgezet is door Silent Work. Een selectie uit deze groep geeft regelmatig demonstraties in de omgeving en wordt uitgenodigd hun opwachting te maken bij officiële bezoeken van de overheid.

De boring is begin 2009 voltooid. De bouw van de watertoren is in juli 2010 gerealiseerd en in dezelfde periode zijn ook de zonnepanelen geïnstalleerd. Waterleidingen zijn aangelegd met fontein en in Niabina en in M'Bahe. Dagelijks kan er 100.000 – 150.000 liter water opgepompt worden om deze grote dorpen van schoon drinkwater te voorzien. Ook hiervoor is in beide dorpen een speciale commissie samengesteld. Een vakman die zijn opleiding heeft gekregen in Dabbé, is aangesteld als beheerder van het waterpompstation. De watercommissie bestaat uit een financieel verantwoordelijke, een algemeen verantwoordelijke en een technisch verantwoordelijke. Ook hier is de commissie uitgebreid met een boekhouder en een wateropmeter.

De eindverantwoordelijkheid voor het waterproject ligt bij Silent Work West-Afrika. Alle bewoners betalen naar draagkracht een bijdrage per liter voor het water.

Het geheel is op 1 juli 2010 officieel in gebruik genomen.

MEDISCHE HULP

Een paar voorbeelden:

Een meisje uit Mauritanië van 15 jaar is geopereerd aan een ernstige spleetlip. Eerste operatie.

Een driejarig jongetje met twee klompvoetjes is opgenomen in het ziekenhuis om te onderzoeken of zijn voetjes rechtgezet kunnen worden.

Mariamamma is drie keer geopereerd aan haar gezicht om de dubbele spleetlip te sluiten en haar haar eigen gezicht terug te geven. In mei 2010 is zij weer geopereerd om een deel van het gehemelte te sluiten met de hoop dat zij kan leren verstaanbaar te spreken.

Het grootste geluk is het kleinste project. Zij was een meisje van 14 met een ernstig mismaakt gezichtje. Ze is nu na twee jaar en meerdere hersteloperaties een innig gelukkig mooi stralend meisje van 16.

Een jongen van 14 had fijt aan zijn duim. Zijn handpalm was ernstig ontstoken. Hij is vervoerd naar de hoofdstad voor een operatie. Hij kan zijn hand weer goed gebruiken.

Een meisje met ernstige tropische zweren is geholpen met medische ingrepen, antibiotica en wondverzorging.

SENEGAL

SCHOOL OP DE MAT / DOVENKLAS IN FASS BOYE

De school op de mat bestaat nu uit twee klassen en maakt deel uit van de basisschool. Twee dagen per week komen horende kinderen – leeftijdgenoten van de dove kinderen – een dagje meedraaien in de klas. Hierdoor kunnen de dove en horende kinderen die samen het schoolplein delen meer begrip voor elkaar ontwikkelen. Opvallend is dat horende kinderen hel snel de gebarentaal oppikken en verbaasd zijn over de kennis van de dove kinderen. De leerkracht van de 'school op de mat' heeft in de zomer van 2009 een gebarencursus voor gevorderden gevolgd en een eerste tolkentraining gekregen. We hopen dat hij eind 2010 zijn testen zal afleggen voor de regering om in aanmerking te komen gecertificeerd te worden als leerkracht gespecialiseerd in dovenonderwijs. Dan kan hij door de overheid worden aangesteld en betaald (2011).

SIMS: SOKONE INFORMATICA MULTI SERVICE

Wij komen de informaticaschool in Sokone binnen, het bord langs de straat wees ons de weg.

Het pand ziet er verzorgd uit. We lopen de hal binnen, links is een klein zitje met Afrikaanse inschuifstoelen voor wachtenden. Bij de receptie worden we ontvangen door een klein meisje dat haar huiswerk zit te maken en op de deur let. Ze gaat snel iemand voor ons halen.

In de hal zien we Codou al aankomen. Welkom. We groeten en lopen door naar haar woning. De tijd om te eten is allang voorbij, maar ze heeft iets voor ons bewaard. De rijst is niet meer warm maar wel lekker.

De volgende morgen is de diploma-uitreiking van de leerlingen van vorig jaar. De groep druppelt langzaam binnen, ze gaan naast elkaar in de lange hal zitten, bankjes, stoelen en krukken worden overal vandaan gesleept om de 26 geslaagden een plaatsje te geven. Het is muisstil.

De fotograaf komt binnen en maakt zijn opstelling. Hij loopt stoer rond met een veelheid aan apparatuur maar met minder inzicht. Voorzichtig wijs ik hem op het felle licht dat door de open deur en luiken komt. Misschien even sluiten voor een beter plaatje? Hij knikt en vertelt even later aan de directeur van de school dat hij mij geadviseerd heeft de deur en het luik te sluiten voor een beter plaatje. Ik accepteer deze verdraaiing met een glimlach.

De ceremonie bestaat uit vele toespraken die de studenten met interesse lijken te volgen.

Uiteindelijk reikt de burgemeester van Sokone het eerste diploma uit. Daarna volgen de anderen. De fotograaf flitst de directeur van de school, hij is trots en Codou, de trainer van de informatica-opleiding, niet minder.

Een applaus voor de leerlingen en een groot applaus voor de sponsor die dit mogelijk heeft gemaakt.

In dit informaticacentrum wordt opnieuw een nieuwe cursus voor jongeren gegeven die in december 2010 weer met een certificaat wordt afgerond.

INFORMATICA MULTI SERVICE TOUBA COUTA

Het multi service centrum bestaat uit een expositieruimte, een internetcafé en informatica-opleiding en een naai-atelier.

De expositieruimte is ingericht met kunstwerken van dove kunstenaars uit Mauritanië (Maison des Sourds van Silent Work). Tevens is er een hoek ingericht met veelkleurige manden gemaakt door Senegalese meisjes en vrouwen. Ook worden er door kunstenaars beschilderde krukken, tabourets en tafels aangeboden. Bij de ingang staat in de hal een grote in hout gebeeldhouwde troon gebaseerd op een historisch voorbeeld als blikvanger.

Alle geëxposeerde werken worden verkocht.

In de wintermaanden wordt Touba Couta bezocht door toeristen, met name pleziervissers. De informatica-ruimte wordt deels gebruikt om te internetten en deels als opleiding. Nu is gestart met zes jongeren uit Touba Couta die een jaar lang een dag per week onderwijs krijgen in informatica en dat met een certificaat kunnen afsluiten.

Het naai-atelier wordt bemand door een dove kleermaker, een ware artiest met naald en draad. Hij maakt op bestelling prachtige traditionele kleding voor Afrikaanse mannen en vrouwen, verrijkt met schitterend borduurwerk. Op dit moment heeft hij één dove leerling, het is de bedoeling dat er nog twee bijkomen. Hij ontwerpt en maakt deze kleding en deze wordt ook verkocht in de expositieruimte.

Dit centrum kan door de hoge kwaliteit die geleverd wordt en door de enorme inzet van de mensen een bloeiende toekomst tegemoet gaan.

DOVENKLAS VOOR DIOFFIOR

In een basisklas in Dioffior is een ruimte gecreëerd voor een klas voor dove kinderen. De leerkracht van de klas, een vrijwilliger, heeft zijn eerste training in gebarentaal gevolgd bij ons in Mauritanië. In juli 2010 heeft hij een maand lang een trainer gekregen die samen met hem in de klas aan het werk is gegaan om hem te leren hoe hij dove kinderen kan leren lezen en schrijven. Hiervoor is lesmateriaal aangeleverd door Silent Work.

DE BATIKCURSUS VOOR VOLWASSEN VROUWEN EN DE KLEERMAKERSCURSUS VOOR MEISJES

Na de driejarige opleiding volgen vijf meisjes een opleiding in broderie. Hiervoor is een leerkracht aangetrokken die door Silent Work wordt ondersteund. Het materiaal dat nodig is wordt betaald uit de verkoop.

Vijf zelfstandig werkende vrouwen gebruiken de ruimte regelmatig om stoffen te verven en te batikken.

Hier krijgen zij nog zes maanden ondersteuning bij van een gespecialiseerde leerkracht. Zeven naai- en batikvrouwen maken van de ruimte en de machines gebruik om zelfstandig hun bestellingen uit te voeren. Van de opbrengst dragen ook zij 10% af voor aanschaf en reparatie van machines. Alle vrouwen dragen een percentage bij voor onderhoud van het pand en de inventaris. Een deel van de gemaakte kleding, bijna 30%, is voor export.

LANDBOUWPROJECT VOOR VROUWEN

Het landbouwproject is inmiddels vijf hectare groot. Van de opbrengst van dit project is nu zoveel gespaard dat een deel van het geld onder de vrouwen verdeeld is en van het andere deel een waterpomp is aangeschaft. Bijzonder dit jaar was de uitzonderlijk goede wortelooft.

INSTRUCTIEBAD VOOR KINDEREN MET EEN HANDICAP

In het instructiebad is gestart met het zwemles geven aan dove kinderen. Het is een feest om te zien hoeveel plezier ze hieraan beleven. De zwemlessen worden door vrijwilligers gegeven. Zij hebben een korte instructie gebarentaal gekregen van de leerkracht van de 'school op de mat'.

ELEKTRICITEIT VOOR TJIENT EN PULLI FULBE

De aanleg van elektriciteit in de dorpen Tjient en Pulli Fulbe is gereed. Beide dorpen hebben licht en gebruiken het om de naaimachines te laten werken. De geschiedzanger van Tjient heeft een prachtig gedicht gezongen op de komst van de elektriciteit.

Licht. Je klikt een knop aan en er is licht.

Twee dorpen aan de rand van de oceaan hebben licht. Gewoon knop aan en licht.

Eenvoudig voor ons in Nederland, maar hier....

In het grote dorp hebben we een multifunctioneel centrum gebouwd. Silent Work startte dat 8 of 9 jaar geleden. Daarin is gevestigd:

Een djembé school, een naai-atelier, een batikatelier, een informaticacentrum en een visualisatiecentrum en kantoor voor de doven.

50 vrouwen hebben daar een opleiding genoten van 1 tot 3 jaar. 30 van deze groep vrouwen en meisjes zijn opgeleid tot volwaardig naaister of batikster. 20 vrouwen kunnen hun eigen eenvoudige kleding en dat van hun familie maken en herstellen. De 30 beroepsvrouwen, waarvan een aantal in de buurt wonen, willen samenwerken in het atelier en zo een eigen zaakje opzetten. Anderen wonen in de dorpen langs de zee. Zij willen daar graag een atelierje opzetten of zelfstandig gaan werken. Maar er was geen elektriciteit. Ook het instructiebad voor gehandicapten ligt in deze dorpen, samen met ons kantoor aan huis. (De afdeling Silent Work West Africa Senegal) en het cursus- en vergadercentrum dat dit jaar is afgebouwd. Hierin worden dorpsvergaderingen gehouden. Het is tevens het ontmoetingscentrum voor de gehandicaptenorganisatie. Het doet dienst als gezondheidspost, een kleine apotheek voor noodgevallen is ingericht. Cursussen gebarentraining en informatie voor en door doven wordt daar georganiseerd. Zo klinkt het heel groot maar dat is niet zo. We hebben 2 logeeruimtes, één voor mannen en één voor vrouwen en een open vergaderruimte die toegankelijk is voor velen. Met toiletten, wat heel bijzonder is in dit gebied. Alles heel praktisch en met weinig kosten.

Al deze bovengenoemde activiteiten zijn moeilijk intensief te realiseren zonder elektriciteit. En daarom heeft Silent Work nu licht gerealiseerd.

De mensen in de dorpen zijn zo blij, ze kwamen zingend en dansend ons erf op om hun blijdschap te delen. Ieder deed zijn woordje, de dorpsoudsten, de wijze mannen, een afgevaardigde van de vrouwen en een afgevaardigde van de jongemannen.

We hebben een grote school gebouwd, een kleinere school, een vrouwenschool, een dov-enklas, met bijbehorende waterputten en een schooltuin met toiletgebouwen gerealiseerd en voetbalteams "aangekleed." De gezondheidspost gesteund. Het bovengenoemde multifunctionele centrum gebouwd en cursussen georganiseerd.

Maar nooit eerder waren de mensen zo blij als nu met licht

WATERPUTTEN IN DIOGO

Diogo maakt deel uit van vijf kleine leefgemeenschappen. Deze hebben door de boring van een grote bron voor een fabriek in hun omgeving, alleen 's morgens vroeg water en ook niet genoeg. Doordat er weinig water is gaat ook de kwaliteit van het water achteruit. Vier van de vijf putten stonden droog. Wij hebben een put flink uitgeboord, vernieuwd en van een goede katrol installatie voorzien. Hierdoor kunnen veel vrouwen tegelijk water putten en is er de hele dag water beschikbaar.

MEDISCHE NOODHULP

In de kleine gezondheidspost die naast het cursushuis in Pulli Fulbe is ingericht komen dagelijks mensen met grote en kleine medische problemen.

De grootste problemen zijn malaria, tropische zweren, ontstekingen, psychiatrische problematiek en brandwonden.

Er komt een jonge vrouw het erf op strompelen, het is de moeder van een kleine Woodi die nu ongeveer elf jaar is. Een struise vrouw, maar nu strompelend op een gevonden stok. Hijgend komt ze naast me zitten, het zweet parelt op haar voorhoofd. Rode wangen spat ten vurig uit haar gezicht. Koorts, en niet een beetje. Ze trekt haar been naar mij toe en slaat haar rok op. Ik moet dapper slikken om mijn misselijkheid bij de aanblik van haar ontstoken wonden niet te tonen. Op drie plekken in hetzelfde been blubbert de pus uit de open wonden. Een week geleden is ze naar het erf van haar zus gereisd, met paard en wagen. De as brak en de zwaarbeladen kar raakte in de greppel. Ze wreef eens stevig over haar pijnlijk geschaafde been en legde de afstand (ruim 9 km.) naar het erf lopend af.

Ik was geschokt, en reageerde op zijn Hollands: waarom de wonden niet goed schoongemaakt, waarom niet eerder gekomen, waarom niet naar de dokter gegaan? Waarom, waarom, waarom. Maar wat heb je aan dat gevraag als je met zoveel pijn van je erf naar mijn erf strompelt? Dan kom ik in actie. Een van de jongens van het dorp is sterk en neemt haar op de rug naar een paard en wagen, brengt haar naar het dorp, daar stapt ze in een uit elkaar gevallen maar nog rijwillige auto, samen met de sterke jongen rijden ze naar het ziekenhuis in de stad.

Dan komt de dag van vertrek. Een moeder met een meisje van zeven jaar en een meisje van 14 jaar komen naar mij toe lopen. Ik hef mijn hand op, geen tijd wil ik zeggen, ik moet opruimen, schoonmaken en inpakken, wat ik al die tijd heb uitgesteld. Dan zie ik het gezicht van het meisje, gehavend door brandwonden, haar armen, haar handen zijn samengesmolten littekens. Dan tilt ze op gezag van haar moeder haar bloes op. De vrouw voelt mijn haast, maar ze heeft zover gelopen naar die blanke 'dokter' die alle mensen helpt die het nodig hebben. En zij heeft het nodig. Voor haar dochter, of dat wat ervan over is, zegt ze er somber achteraan. De hele borstkas is een samengesmolten massa vel. Een borstje doet zijn best een beetje te groeien, de andere is weg, opgevreten door de vlammen. We gaan zitten,

natuurlijk heb ik tijd, natuurlijk wil ik helpen, maar hoe? Ik sta volkomen machteloos. Ik weet niets te zeggen, niets te helpen. En kijk het meisje voorzichtig in de ogen. Gitzwarte ogen, die niets lijken te zien. Ze praat niet meer, zegt de moeder, ze lacht niet en huilt niet, ze werkt niet. Stil zit ze alle dagen in de rieten hut tot het donker wordt.

De moeder ziet mijn machteloosheid, haalt haar schouders op en zegt: ik kon het toch proberen, voor haar.. en wijst naar haar kind. Ik ga naar binnen en kom terug met een grote nieuwe tube huidcrème, speciaal om littekens te verzachten. We geven elkaar een hand, de linker, wat de belofte inhoudt dat we de wens hebben elkaar weer te ontmoeten. Dankjewel zegt de moeder zacht, dankjewel zegt het kleine zusje. Het meisje van 14 zegt niets. Haar zwarte ogen kijken mij geblakerd aan. Ik dring de tranen die onvrijwillig in mijn ogen springen terug.

RWANDA

KOMERA (MUSHUBATI)

Het dagelijkse leven en de bijbehorende kosten in Komera zijn een bron van voortdurende zorg voor de staf die met de kinderen werkt. Ook in Komera laat de crisis gevolgen zien: eten en vooral transport zijn veel duurder geworden.

Gelukkig staat daar tegenover dat het werk inspirerend en dankbaar is. Leven in Komera maakt iedereen blij, kinderen en degenen die hen verzorgen en lesgeven.

De expertise in Komera die, zoals bekend, uniek is, ontwikkelt zich steeds verder. In september 2008 zijn Wiljo Oosterom en Jelske Kuijper ruim een week in Komera geweest, o.m. om een vervolgcursus te geven (tevens ophalen van oude kennis) op het gebied van Totale Communicatie. De cursus had een algemeen theoretische opzet, maar de bijeenkomsten gaven ook ruimte voor het stellen van specifieke vragen. Door haar grote ervaring op dit gebied kon Wiljo Oosterom veel suggesties geven die later tot verbeteringen leidden.

In 2008/2009 woonden in Komera 47 kinderen. Allemaal worden ze begeleid bij hun specifieke handicap. Ze leren zo zelfstandig mogelijk te leven, zichzelf te verzorgen en bij te dragen in huishoudelijke klusjes. Om te voorkomen dat ze hun eigen familie en omgeving ontgroeien gaan ze elke week donderdagmiddag weer naar huis. De ouders of verzorgers komen regelmatig naar bijeenkomsten in Komera en bespreken zorgen en problemen die ze thuis tegenkomen. Bovendien zijn ze lokaal verenigd in kleine groepjes waarin ze elkaar

helpen en ook financieel bijstaan.

Voor de dove kinderen is de training in liplezen en spreken het belangrijkste.. Bovendien krijgen zij les in wiskunde en Engels en worden ze voorbereid op de basisschool. In feite hebben veel van hen het eerste jaar al afgerond. Zij blijven onderwijs krijgen op hun eigen niveau, dankzij de uiterst ervaren docente.

De kinderen met een verstandelijke beperking hebben het onveranderd moeilijk. Toch maken ook zij vooruitgang. Ze helpen elkaar. Ze krijgen heel diverse training: muziektherapie, aangepaste sport, dramatherapie enzovoorts. Daar reageren ze over het algemeen heel goed op. Sinds begin 2009 is er permanent een fysiotherapeut werkzaam in Komera.

De getraumatiseerde kinderen zijn de oudsten binnen Komera. Sinds een half jaar krijgen de meeste van hen een opleiding in het batikken van stoffen. Ook leren ze daar kleding van te maken. Het project is erg succesvol en voegt een nieuw (kleurig!) aspect toe aan het leven in Komera.

Circa 20 kinderen worden thuis bezocht worden door een lid van de staf van Komera. Hij kan dit jaar meer families bezoeken dankzij een gift in de vorm van een motor, het meeste geschikte vervoersmiddel op de slechte wegen rond Komera.

Hij bezoekt kinderen en hun familie, bemoedigt hen en bespreekt de problemen, verricht eenvoudige handelingen, doet spelletjes en geeft medicijnen.

BATIK PROJECT KOMERA MUSHUBATI

Voor de grotere kinderen in Komera zijn we een batikproject gestart. Er is een groepje jongeren die door hun leeftijd en beperkte verstandelijke vermogens behoefte heeft aan een passende beroepsopleiding. Het gaat om getraumatiseerde en of dove kinderen.

Om hiermee een start te maken is gekozen voor een batikproject.

Leontia Kabakanye is de leerkracht die door middel van visualisatie het hele proces in beeld heeft gezet waardoor het voor deze jongeren mogelijk is om redelijk zelfstandig te werken. Het is een project van twee jaar om te onderzoeken of dit geschikt is voor deze jongeren en of het mogelijk is een afzetgebied te realiseren.

Voor deze proef maken we gebruik van bestaande ruimten. Er zijn drie naaimachines, rollen stof, verf en andere zaken aangeschaft, waarmee een start is gemaakt.

Het is verbazingwekkend wat deze jongeren in betrekkelijk korte tijd presteren aan kwaliteit en originaliteit. We hopen dan ook dat we dit project in 2011 professioneel kunnen opzetten.

Jyambere is eind 2009 een zelfstandige stichting geworden!

De doelstelling van Jyambere is kinderen rondom Mahoko een kans te bieden om naar school te gaan zoals bedoeld is in het 2de Millenniumdoel: in het jaar 2015 alle kinderen naar school.

En niet alleen naar school maar ook het bieden van een gezin om in op te groeien. Het is het initiatief van twee gevluchte Rwandese vrouwen, die wonen en werken in Nederland en van hieruit iets voor de kinderen in hun land willen doen. Zij hadden met de Trouw idealenwedstrijd een mooi bedrag gewonnen en zochten naar mogelijkheden om hun ideaal te verwezenlijken

In 2008 heeft Wiljo toen zij in Rwanda was voor Jyambere onderzoek gedaan naar de situatie ter plekke en contacten gelegd. Jyambere is vervolgens gestart onder de vleugels van Silent Work. Na wat opstartproblemen, wisseling in de samenstelling en uitbreiding van hun groep, lag het in de lijn dat zij een zelfstandige stichting zouden worden. Silent Work heeft hen op weg geholpen en is nog steeds bereid te adviseren waar nodig. Zij hebben inmiddels een zeer actief bestuur, goede contacten in Rwanda en actieve vrijwilligers in Nederland.

In maart 2010 gingen er al elf kinderen dankzij de steun van Jyambere naar school!

Wij wensen hen veel succes in de toekomst met dit mooie project. Voor meer informatie: www.jyambere.org

SAMENVATTEND OVERZICHT VAN DE PROJECTEN DIE IN DE AFGELOPEN ZES JAAR GEREALISEERD ZIJN:

M a u r i t a n i ë

WATERPROJECTEN

Vier grote waterprojecten zijn tot stand gekomen. Dit betekent dat voor ieder project een bron van 90 – 150 m. diep is aangeboord, dat een watertoren, een pompstation en dorpsfonteinen zijn gebouwd en dat er pijpleidingen zijn aangelegd naar woonerven. Ieder waterproject levert dagelijks 140.000 – 200.000 liter schoon drinkwater op voor de bevolking van de betreffende dorpen. Daarnaast zijn negen handgemaakte waterputten gebouwd of hersteld, die drinkwater aan de dieren bieden en die de agricultuur van water voorzien.

ZONNE-ENERGIE

Drie waterprojecten draaien nu geheel op zonne-energie (76 zonnepanelen per project). Ook een gezondheidspost, inclusief de koeling voor de medicijnen en verlichting 's nachts bij bevallingen en een naai-atelier. Ook een informatica-opleiding is dit jaar voorzien van zonne-energie.

AGRICULTUUR

Vijf agricultuurprojecten zijn gerealiseerd. Twee hiervan worden van water voorzien uit de waterprojecten, twee zijn langs de rivier aangelegd voor het verbouwen van sorghum. Eén is het afgelopen jaar uitgebreid met 2 ha. Eén klein project is bij een school aangelegd. Dit wordt onderhouden door de schoolkinderen met begeleiding van een leerkracht. Zij krijgen water uit een van de dorpsfonteinen.

In de grote agricultuurprojecten worden verbouwd: kool, uien, wortelen, zoete aardappelen, meloenen en pompoenen. Een deel van de opbrengst is bestemd voor de handel.

GEZONDHEIDSZORG

Er zijn drie gezondheidscentra opgezet, waarin dagelijks een arts spreekuur houdt en twee verpleegkundigen zorg en hulp bieden. Er is een ruimte ingericht voor bevallingen, een mogelijkheid om te overnachten, er is een inentingsprogramma, informatie en voorlichting. Ook is er voor moeder en kind zorg mogelijk na de bevalling. Een apotheek met een startvoorraad medicijnen is ingericht.

Daarnaast is een gezondheidspost door Silent Work afgebouwd en voorzien van water en betegeling.

Silent Work verleent aan de dorpen waar zij werken en aan de mensen en hun familie die voor hen werken medische noodhulp. Deze is verleend aan zo'n duizend personen in de meest uiteenlopende acute problemen zoals malaria, longziekten en allerlei kleine en grote ingrepen, ook bijvoorbeeld protheses en spleetlip-operaties,

ONDERWIJS

Acht nieuwe scholen zijn gebouwd, verder afgebouwd of uitgebreid. Twee scholen van ieder twee klassen zijn in de Sahara opgezet voor (ex)slavenkinderen. Twee grote basisscholen zijn gebouwd en jaarlijks met nieuwe klassen uitgebreid. Ook een school voor beroepsonderwijs is gerealiseerd.

WERKGELEGENHEID

Het Maison des Sourds is gerealiseerd: een ontmoetings-, leer- en werkproject voor 60 dove jonge mensen. Hierin zijn ondergebracht: een timmerbedrijf, een meubelmakerij, bakkerij, een kapper, naai-atelier, kunstenaars-atelier, een stenenbakkerij, een nettenboeterij. Ook een trainingslokaal voor alfabetisering, gebarentaal, een bibliotheek, een expositieruimte en een winkel zijn hier ondergebracht.

Tevens is in de hoofdstad een kantoorruimte ingericht voor vergaderingen, binnen- en buitenlandse contacten (met beperkte logiesmogelijkheden) en voor het intermediairschap van het Lilianefonds.

Zeven batik- en kleermakersateliers zijn gerealiseerd, waarin + 125 vrouwen een eigen inkomen verdienen.

Deskundigen uit het buitenland zijn aangetrokken en hebben drie pompisten opgeleid, drie personen hebben een opleiding tot installateurs van zonne-energie gevolgd. Ook zijn 60 mannen opgeleid in de bouw. Zij zijn werkzaam in het aanboren van bronnen en het bouwen van watertorens of als tegelzetters, bouwers, aannemers, schilders of timmermannen. Deze mannen zijn inmiddels zelfstandige ondernemers geworden.

Vijf leerkrachten voor beroepsonderwijs zijn opgeleid om les te geven aan dove jongeren in kleermaken, batikken, art design, timmeren en informatica. Vele cursussen en trainingen zijn inmiddels gegeven. Eén boekhouder is opgeleid, een informaticaleerkracht en een leerkracht voor het naai-atelier. Ook is een informatica-opleiding gerealiseerd.

19 mensen zijn opgeleid in gebarentaal niveau 2. Tien mensen in gebarentaal niveau 1. Vier mensen zijn gestart met een tolkentraining, niveau 1. Zes leerkrachten zijn opgeleid in onderwijs aan dove kinderen door een rondreizende deskundige.

SPORT

Een karate club is opgericht, 41 jongens en 9 meisjes hebben officiële kostuums gekregen, krijgen onderricht en doen al mee aan wedstrijden. Een selectie van hen geeft demonstraties en maakt hun opwachting bij officiële gelegenheden. Daarnaast zijn vijf voetbalteams opgericht en een basketbalteam voor meisjes.

BOOMSTAMKANO

Een boomstamkano is aangeschaft om de rivier de Senegal te kunnen oversteken. Deze wordt vooral gebruikt voor handel en voor ziekenhuisbezoek.

Senegal

WATERPROJECTEN

Er zijn zes waterputten geslagen en vier waterputten gerepareerd. Twee sondages zijn er aangelegd.

AGRICULTUUR EN VEETEELT

Vrouwen hebben een landbouwproject opgezet, oorspronkelijk van 3 ha. dat inmiddels is uitgegroeid tot 5 ha. Hier werken nu 50 vrouwen en zij verbouwen tomaten, wortelen, uien en yams. Zij hebben hier nu hun eigen inkomen uit.

Twee koeienprojecten en één geitenproject zijn gerealiseerd. 20 koeien en twee stieren zijn aangeschaft en een omheining voor 's nachts is gemaakt. Tevens zijn 50 schapen, 50 geiten en een paard en wagen aangeschaft.

GEZONDHEIDSZORG

Eén gezondheidspost is gebouwd en volledig ingericht bemand door een arts en twee verpleegkundigen is gerealiseerd met dagelijks spreekuur, ruimte voor bevallingen, nazorg en mogelijkheid tot overnachten, een inentingsprogramma, informatie en voorlichting. Tevens is er een apotheek in ondergebracht met een startvoorraad medicijnen.

Daarnaast is een ambulante gezondheidspost gerealiseerd die dagelijks afgelegen dorpen bezoekt met inentingsprogramma en zorg voor de bevolking.

Een andere gezondheidspost is ondersteund met een inventaris en medicijnen.

Medische noodhulp is verleend bij onder meer een cholera-epidemie, bij vele gevallen van polio, malaria, tropische zweren, brandwonden, oogproblemen, meningitis en allerlei andere kleine en grotere problemen. Ongeveer 1750 mensen met grote en kleinere klachten zijn geholpen.

Twee dorpen en drie scholen zijn voorzien van toiletblokken.

ONDERWIJS

Een school voor vrouwen is gebouwd en twee basisscholen die jaarlijks met lokalen worden uitgebreid. Daarnaast drie informatica-opleidingen, een dovenschool met twee klassen, een klas voor dove kinderen binnen een basisschool, een djembé-opleiding en een instructiebad voor kinderen met een handicap (albino, polio, doofheid, verstandelijke handicaps).

WERKGELEGENHEID

Een batik- en kleermakersatelier is opgezet, waarin nu 40 vrouwen werkzaam zijn. Verder zijn drie internetcafé's en een expositieruimte voor kunst en cultuur gerealiseerd. Een tweede naai-atelier voor dove jonge mensen is gestart.

Twee groepen jongeren, bij elkaar 30 personen, zijn opgeleid in de bouw en hebben nu een eigen onderneming in tegel zetten, schilderen en timmeren. Ook is een cursus- en trainingscentrum in gebruik genomen dat ruimte biedt aan 15 cursisten voor trainingen, gebarentaal en tolken, voorlichting. Ook is hierin een vergaderruimte en ontmoetingsruimte voor de vereniging voor mensen met een handicap.

Vijf winkeltjes zijn gerealiseerd en ingericht. Vijf mensen met een handicap genereren hieruit een inkomen voor henzelf en hun familie.

SPORT

Twee voetbalteams zijn opgericht.

Diverse zwemgroepen (mensen met een handicap) maken gebruik van het instructiebad.

R w a n d a

WATERPROJECTEN

28 grote watertanken zijn geplaatst voor opvang van regenwater voor consumptie.

AGRICULTUUR EN VEETEELT

Twee koeienprojecten zijn gerealiseerd die inmiddels zijn uitgegroeid tot grote kuddes.

Diverse hectares agricultuurprojecten zijn door ons voorzien van zaden en liggen verspreid over de bergen. Recent is een nieuw agricultuurproject gestart bij Komera om de bewoners en medewerkers te voorzien van groente en fruit.

850 wezen en weduwen hebben ieder twee geiten gekregen.

GEZONDSHEIDSZORG

Vier medicijnposten zijn voorzien van een startvoorraad medicijnen.

Drie gezinshuizen zijn gerealiseerd. Een voor dove kinderen, een voor kinderen met een verstandelijke handicap en een getraumatiseerde kinderen. Daarnaast zijn drie klaslokalen voor onderwijs aan deze kinderen gebouwd. Ook een visualisatieruimte met kantoorruimte en een personeelshuis met logeerruimte voor ouders van kinderen met een handicap. Erbij gebouwd zijn dierenverblijven voor kippen, geiten en konijnen.

Twee motorfietsen zijn aangeschaft om gezinnen te kunnen bezoeken om ernstig gehandicapte kinderen en hun families te kunnen ondersteunen.

Jaarlijks (5 jaar achtereenvolgend) Worden de structurele kosten waaronder salarissen, fysio therapie, voeding, inventaris, onderwijskosten, visualisatie, gezondheidskosten en transportkosten van bovenstaand project (Komera) vergoed.

Ook drie gezinshuizen zijn opgezet voor oorlogsvrouwen en twaalf huisjes zijn gebouwd voor oorlogsvrouwen die vrouwen in hun gezin hebben opgenomen.

ONDERWIJS

Vijf basisscholen zijn gebouwd waar in totaal ongeveer 5000 kinderen naar school gaan. Een dovenschool is in aanbouw.

Studiefinanciering is geboden aan 70 leerlingen in middelbaar, hoger en universitair onderwijs. Voor de Twa's (een pygmeeënstam) is financiering geboden om onderwijs te volgen. Deze groep had daarvoor geen toegang tot onderwijs.

Trainingen en cursussen worden gegeven op het gebied van audiologie, visualisatie. Doven-cultuur en diversiteit van verstandelijke handicaps.

WERKGELEGENHEID

Een naai-atelier is opgezet voor vrouwen voor het maken van schooluniformen en poppen.

Een taxi-bedrijf is opgericht waarin zeven jongemannen werken.

Een karateclub voor getraumatiseerde jongens is opgericht. Deze geeft inmiddels les in heel Rwanda. Ook een dansgroep voor getraumatiseerde jongens en meisjes is opgezet, zij geven nu voorstellingen door het hele land.

SPORT

Twee voetbalteams zijn opgericht, drie karateteams, twee dansgroepen en een speelplaats voor kinderen met een handicap en kinderen uit het dorp ten behoeve van ontspanning en integratie.

NIEUWE PROJECTEN DIE VOOR HET KOMENDE JAAR 2010-2011 OP STAPEL STAAN:

- **GEBARENCURSUS & PEDAGOGIEK** voor alle professioneel betrokkenen in de omgang met doven, een 'train de trainersproject'. (Mauritanië)
- Klamboeprojecten op 5 plaatsen in Mauritanië en Senegal.
- Realiseren van waterleidingen, watermeters en dorpsfontein en voor Niabina en M'Bahe.
- Starten van de bouw van een klas voor dove kinderen in Guidimakha
- Starten van een pilot gout à gout waterdropsysteem
- Starten van agricultuur aan huis (moestuin)
- Bouwen van twee klassen aan de school in Fass Boye
- Aankoop grond in Pulli Fulbe voor de bouw van familie huis voor dove kinderen uit de omgeving.
- Begin maken met beroepsopleiding in Komera, Rwanda
- Ontwikkelen van 500 gebaren-dvd ondertiteld in Frans, Engels, Arabisch, Mandinka, Soninka, Serrer, Pulaar, Wolof en Diola met informatie over het ontstaan van doofheid.

ACTIES IN NEDERLAND

VOORLICHTING OP SCHOLEN

Silent Work probeert Afrika dichterbij te brengen voor de kinderen in Nederland, zodat ze een ander beeld krijgen dan door de televisie wordt opgeroepen (honger en oorlog in Afrika) en zodat ze kennismaken met de gewone alledaagse manier van leven op het platteland. Op basisscholen wordt in alle klassen verteld over het dagelijkse leven en werken in Afrika, ondersteund door foto's powerpoint presentaties, gebruiksvoorwerpen, kleding en sieraden. Op enkele basisscholen is er als vervolg hierop een Afrika-week georganiseerd, waarin wordt gekookt, muziek gemaakt, gedanst, lappendekens van restjes gemaakt, ansichtkaarten ontworpen, een schoolkrant geschreven. Silent Work zorgt dan voor de Afrikaanse mensen om dit te begeleiden en voor alle aankleding, materialen en foto's op posterformaat.

KAWAMA

De oecumenische basisschool Kawama in Purmerend voert al een aantal jaren actie voor Silent Work onder andere met de opbrengst van de kerstmarkt. Dit jaar wilde de school het werk van Silent Work weer extra onder de aandacht van de leerlingen en ouders brengen en vroeg de leerkracht Tanja Huygens om een presentatie voor alle groepen. Deze is op 28 januari 2010 gegeven. Het belang van schoon drinkwater in Mauritanië stond centraal met het project waterinfrastructuur Niabina M'Bahe. Van 9 uur 's ochtends tot 15.00 uur 's middags hebben 450 leerlingen in groepen naar de presentatie geluisterd en hun vragen gesteld. Ook de allerkleinsten waren heel geboeid! Een van de leerlingen vroeg hoe de droogte in Mauritanië dan was gebeurd. Door te tellen hoeveel kranen de kinderen in hun eigen huis hebben, kwamen zij erachter dat er in dit dorp twee kranen voor het hele dorp waren. Dat maakte indruk. Groep 2 heeft eind maart vanuit het idee van lente en vriendschap een zelfgemaakte palm-paasstok aangeboden, omdat ze vinden dat Silent Work zulk goed werk in Afrika verricht.

DE BONTE KLAVER.

Alle kinderen van de Bonte Klaver basisschool in de Noordbeemster hebben actie gevoerd voor Silent Work. Wiljo Oosterom hield voor alle klassen een passend verhaal over water, er kwamen heel veel ideeën oplossingen van deze kinderen met een grotendeels agrarische achtergrond. Daarnaast was er een Fancy Fair, met muzikale en acrobatische en cabaret bijdrage van vele kinderen. Wat een talenten op zo'n kleine school. Het was een geslaagde dag met enorm veel inzet van leerkrachten, ouder en kinderen.

WORLDSSCHOOL

Dit jaar heeft Silent Work voor het eerst samengewerkt met de Worldschool, een programma voor internationalisering en mondiaal onderwijs om jongeren intensief betrokken te maken bij mensen elders op de wereld.

Silent Work heeft een opdracht geformuleerd om uit te zoeken hoe vrouwen in Senegal in de buurt van Fass Boye klamboes kunnen maken. De leerlingen moesten uitzoeken van welk materiaal deze het best gemaakt zouden kunnen worden, waar en hoe de ophangsystemen geproduceerd zouden kunnen worden, met welk middel het meest veilig geïmpregneerd zou kunnen worden, welke naaimachines het meest geschikt zijn en wat de kosten per net zouden zijn. Ook een onderzoekje naar afzetgebied in de omgeving maakte deel uit van de opdracht.

Een andere opdracht was voor de internetopleiding in Sokone. Aan de leerlingen is gevraagd een website te bouwen en een handleiding voor het bouwen van een website

die ook makkelijk toegankelijk is voor doven, met veel plaatjes weinig tekst.

Leerlingen van het RSG Brokdele uit Breukelen hebben in het kader van hun profielwerkstuk voor het eindexamen vwo deze opdrachten uitgevoerd.

De communicatie met Codou Diop die de internet opleiding in Sokone leidt verliep nogal moeizaam o.a. vanwege taalproblemen. Het was jammer dat niet in het Frans kon worden gecommuniceerd.

Aan de leerlingen, hun docenten en Worldschool heel hartelijk dank voor hun inzet in het afgelopen schooljaar. Het was een boeiende en leerzame ervaring.

NACHT VAN DE FOOI.

Op 23 mei was het moment van gezellig stappen te combineren met meehelpen aan een betere wereld, die door Impulsis is verdubbeld.

Wie die zaterdag (extra) fooi gaf kwam dat ook nog eens voor 200% bij het project terecht!

Een betere reden om de kroeg in te duiken is er niet. Silent Work heeft zich ingezet met een fantastische bijdrage van een Afrikaanse groep dans en muziek op het plein in Leeuwarden met rondom terrassen. Er werd enthousiast gereageerd en de fooien stroomde binnen.

Silent Work heeft twee klaslokalen kunnen bouwen van de opbrengst

BENEFIT

FESTIVAL

 Sound for Water
schoon drinkwater Mauritanie

MANIFESTO 18-12-2009 HOORN KAARTJES € 10,--

www.manifesto-hoorn.nl

www.soundforwater.hyves.nl

www.silentwork.org

muziek + dans + mini markt

Dumbstruck BALONEY

Les Pas de Danse d'Afrique

DutchBeat **improove!** EdwiN

Solution Dance Centre

H O O F D S P O N S O R S

Manifesto Hoorn en medewerkers - Alle Artiesten - Wilde Ganzen - Gemeente Hoorn - Odion
Fotostudio Kim Jong Purmerend - Ba Design Edam Zaandam - Drukkerij van der Molen
Oosthuizen

Evaluatie 'Sound for Water' Benefietfestival op 18 december 2009

Sound for Water was een initiatief van Emily Oosterom (18 jaar) en Yvette Plat (20 jaar). Het project omvatte een benefietavond waarvan de kaartopbrengst en verkoop van Afrikaanse artikelen voor 100% naar een schoon drinkwater project gingen van Stichting Silent Work.

Het project Sound for Water werd onder de paraplu van Stichting Silent Work georganiseerd. De benefietavond viel buiten de normale structurele programmering van de Stichting Silent Work.

Het was een eenmalige activiteit op cultureel gebied (multiculturele dans- en muziekavond met verschillende stijlen uit verschillende landen) en maatschappelijk gebied (benefietavond voor schoon drinkwater in Mauritanië).

Naam project:

Sound for Water – Stichting Silent Work

Stichting Silent Work:

Stichting Silent Work richt zich op groepen vergeten kinderen van Afrika. Stichting Silent Work is opgezet door de Nederlandse Woodi Wiljo Oosterom en de Afrikaan Demba Bâh. De organisatie richt zich op 5 doelen: schoon drinkwater, gezonde voeding, gezondheidszorg, onderwijs en werkgelegenheid. Alle projecten zijn erop gericht dat de bevolking onafhankelijk en zelfstandig gaat functioneren. De organisatie is onafhankelijk en niet gebonden aan een specifieke levensbeschouwing.

Muzikale wereldreis voor goed doel

Yvette en Emily organiseren benefiet voor schoon drinkwater

OOSTHUIZEN - Zelf spelen ze al jaren in een band en het leek hen een leuke uitdaging om ook andere onbekende bandjes een podium te bieden. Yvette uit Volendam en Emily uit Oosthuizen voegden de daad bij het woord en besloten er ook nog eens een goed doel aan te hangen. "Zo hebben wij een leuke avond en doen we ook nog wat goeds voor een ander." Het benefietfestival 'Sound for Water' vindt op 18 december plaats in Manifesto in Hoorn.

Yvette (20) en Emily (18) hoefden niet lang na te denken over het goede doel dat ze aan het benefiet zouden verbinden. "Mijn oma heeft jaren geleden de stichting 'Silent Work' in Edam opgericht", vertelt Emily. "Zij is na de dood van mijn opa in aanraking gekomen met Afrika en werd verliefd op de Afrikaanse gemeenschap. Sindsdien heeft ze daar verschillende projecten opgezet. Van deze stichting weten we dat het geld goed terecht komt; mijn oma woonde ongeveer zeven maanden per jaar in Afrika, zet de projecten eigenhandig op en ziet dus met eigen ogen wat er allemaal met het geld gebeurt."

Drinkwater

Yvette en Emily zijn niet meesleut van de stichting om de tafel gaan zitten om te besluiten voor welk project ze zouden gaan. "We hebben gekozen voor het project schoon drinkwater", aldus Yvette. "Het belang van drinkwater is universeel; iedereen heeft het nodig, jong en oud. Schoon drinkwater verbetert niet alleen de gezondheid maar vergroot ook de kans op een geslaagd

Yvette Plat en Emily Oosterom organiseren 'Sound for Water'. (Foto: Vincent de Vries/RM)

de oogst. Silent Work heeft al meerdere van deze projecten succesvol opgestart en nu is het de beurt aan Mauritanië."

Wereldreis

Het benefietfestival 'Sound for Water' vindt op 18 december plaats in

Manifesto in Hoorn. "Zij organiseren vaker benefietconcerten en waren meteen enthousiast." Toen de zaal geregeld was, zijn de meiden rond gaan bellen op zoek naar leuke bandjes.

(dies verder op pagina 2)

Benefietfestival Sound for Water bij Manifesto in Hoorn

'Voor iedereen schoon drinkwater'

DOOR ELLY MOLENAAR

VOLEDAM - Schoon drinkwater. Het is iets wat in Nederland bijna vanzelfsprekend uit de kraan stroomt. Maar niet in veel Afrikaanse landen. De vriendinnen Yvette Plat (20) uit Volendam en Emily Oosterom (18) uit Oosthuizen realiseren zich dat maar al te goed.

Omdat zij vinden dat iedereen recht heeft op schoon drinkwater, houden ze vrijdag 18 december het benefietfestival Sound for Water in Manifesto in Hoorn.

Afrika, het sprekt bij de twee vriendinnen toe de verbodende. Yvette en Emily weten wel zeker dat ze er snel een keer naartoe willen. Al is het alleen maar om met eigen ogen het resultaat van al hun inzet te kunnen zien. Maar op dit moment knippen ze zover nog niet denken. Al hun aandacht gaat nu volledig naar het festival dat binnenkort plaatsvindt.

Waterproject

Zeven verschillende bands, met uiteenlopende muziekstijlen, vullen de avond met hun optredens. Liefhebbers van onder andere hiphop, klassieke muziek, pop- en rockmuziek en Afrikaanse dans kunnen aan hun trekken.

De opbrengst van de kaartverkoop gaat volledig naar een waterproject in Mauritanië van stichting Silent Work. Emily's oma Wilma Oosterom is oprichter van de stichting.

Wille Oosterom is oprichter van de stichting.

Staatie

behoort al vaker actief te zijn voor Silent Work", zegt ze. "Maar toen we het voorstel zagen, wilden we iets organiseren. Iets dat ik wel bewies niets liek mijn oma helpen bij al werk dat ze in Afrika doet. Voort zeven maanden per op het continent en gaat alle projecten langs die Silent Work opzet. Ik heb al veel alen gehoord over het welzijn. Het inspireert me. De cultuur, zo anders in het westen, interesseert

Emily Oosterom (l) en Yvette Plat houden vrijdag 18 december een benefietfestival in Manifesto.

FOTO: ELLY MOLENAAR

Yvette knikt. Ze is het roerend met haar vriendin eens. "We zitten samen in de rockband Dumbstruck. Emily is drummer en ik zing. We hadden al eerder het idee opgevat om een muziekavond te organiseren waarbij onbekende bandjes zich konden presenteren. Om daar een goed doel aan te koppelen, is natuurlijk helemaal leuk. We zijn met Emily's oma rond de tafel gaan zitten en zij was direct dolenthousiast over ons idee."

De hele organisatie van het festival bevalt het tweetal wel. Yvette: "We zijn in juli begonnen en het is echt ontzettend veel werk. We kunnen gewoon niet wachten tot het zover is. Op de avond zelf zullen we ook nog wel druk bezig zijn met dingen regelen. Zelf treden we daarom pas als laatste van de avond op."

Naast de optredens van zeven verschillende acts, wordt het ca-

Stichting Silent Work

De stichting Silent Work is opgericht door Wilma Oosterom en richt zich op de vergeten kinderen van Afrika. De stichting ondersteunt duurzame kleinschalige lokale initiatieven. Meer informatie: www.silentwork.org

te van Manifesto op de festivalavond omgetoverd tot een mini-

markt. Allerlei Afrikaanse spulletjes zijn te koop. Wilma Oosterom is zelf ook aanwezig en signeert haar nieuwste boek over het belevenissen in Afrika 'Kleur bekennen', voor de liefhebbers.

Doeken

Emily: "We verkopen ook canvas dieken met prachtige foto's die gemaakt zijn in Afrika. De hele opbrengst van de avond gaat naar het waterproject van

Silent Work. Iedereen werkt langloos aan het benefietval mee. Het is fantastisch dat in deze tijd gewoon zo kan."

ELLY MOLENAAR

Kaarten voor het Sound for Water festival (een kaart voor 10,-) zijn te koop tot en met vrijdag 18 december. De verkoop is vrijdag 18 december in Manifesto aan de IJdoornweg 100 in Hoorn.

FESTIVALS

Het hele jaar is er actie gevoerd door Bâh Design en Silent Work op Afrika festivals en culturele festivals door het hele land. De opbrengsten worden vermeerderd door de Wilde Ganzen.

FONDSSENWERVING

Silent Work is uiteraard continu bezig met fondsenwerving om alle beschreven projecten die in verschillende fases verkeren een stevige financiële basis te geven. Het is voor Silent Work altijd van groot belang dat er tussen de stichting en de donoren wederzijds respect en waardering bestaat voor elkaars werkwijze en opvattingen.

Het is bijzonder dat een aantal grote fondsen vertrouwen heeft in de werkwijze van Silent Work en verschillende projecten financieel steunt, Zie voor details de website. Even bijzonder is dat het werk gesteund wordt door vele particulieren (onder wie Rotarians); sommigen nemen een heel project voor hun rekening, anderen steunen met een vaste bijdrage en weer anderen sparen hun zakgeld op voor teenslippers voor de kinderen in Afrika.

Al deze bijdragen zijn even welkom en noodzakelijk voor het werk van Silent Work.

1%club

accenture
High performance. Delivered.

AFRIKAnieuws
voor iedereen die iets met Afrika heeft

Anton Jurgens Fonds

ASN Bank
VOOR DE WERELD VAN MORGEN

club foundation

effatha

Hivos
people unlimited

Impulsis
Steun-Inspiratie-Samenwerking
Impulsis is een initiatief van Edukans, ICCO en Werk in Actie

Liliane Fonds

miva
brengt mensen in beweging
• MIVA ondersteunt partners wereldwijd met kennis- en communicatiemediaten
in veel afgelegen gebieden maken deze partners zich sterk voor de toekomst

NASF
Nederlands Albert Schweitzer Fonds

ncdo

net4kids
Netherlands Aids Foundation
www.net4kids.org

Wereld
Expat

WILDE GANZEN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Odion
MET ZORG HET GEWOONE LEVEN ONDERSTEUNEN

Stichting
Huibert van Saane

Stichting Huibert van Saane

Wereldbibliotheek
Wereldbibliotheek

worldschool

Paul Tensen
Stichting

Paul Tensen Stichting

GIRO STICHTING SILENT WORK 356918890

DE VERGETEN KINDEREN VAN AFRIKA
BEDANKEN U VOOR UW BETROKKENHEID.

STICHTING SILENT WORK